

Ulighed, skatter, globalisering og egernøkonomi

Michael Møller, mm.fi@cbs.dk

Vokser uligheden?

- Uligheden vokser overalt
- Uligheden nok faldende globalt set

De jammerlige tal – og deres fortolkning

- Hvad er analyseenheden – familien eller individet? Ofte familien.
- Flere og flere enkeltpersonhusholdninger som følge af større velstand (færre tvunget til at blive i dårligt parforhold)
- Jo bedre muligheder for skilsmisse, desto større ulighed
- Færre børn pr. familie giver typisk større ulighed som følge af arv. Brems befolkningsvæksten – og øg uligheden!
- Statistik for de virkeligt rige jammerlig!

Marx

- Er kommunisme mulig i ét land eller kræver den global kommunistisk stat?

Marx på hovedet

- Forudsætter kapitalisme én global stat, der kan udskrive skatter, man ikke kan flygte fra til en anden stat?

Ubi bene ibi patriæ

Hvor det går mig godt, dér er mit fædreland

(Hvor skatten er lavest, dér er mit fædreland)

Egernøkonomi

Egernøkonomi: Negative realrenter

Negativ realrente: The new normal

- Alt taler for større opsparing (skæv indkomstfordeling, obligatoriske pensionsordninger, vægt på lavere statsgæld)
- Men er der behov for meget kapitalapparat? (uddannelse og edb-programmer og hurtigt afskrevne pc'er, ikke sværindustri).

Logisk følge: negativ realrente. Egernøkonomi.

Hvad er kapitalafkastet egentlig?

- Høje aktieafkast en overgang pga. rentefald.
- Sandsynligvis lave realafkast fremadrettet (konstant eller faldende risikopræmie, lav rente).

Ulighed kommer nok i stigende grad fra "arbejdskraftsiden" (winner takes all).

Skat af kapitalafkast med rente på 0

Med rente på 0 er symmetrisk skat på kapitalafkast en risikodeling og ikke en reel skat.

Dansk og svensk pensionsafkastbeskatning

- Sverige: 15% af beregnet korte rente (det risikofri afkast beskattes med 15%)
- Danmark: 15% lagerbeskatning af al afkast

De to systemer er reelt ens

**Med rente på 0 giver Sveriges
pensionsafkastbeskatning intet provenu**

En forvirret økonoms usikkerhed

- Ulighed er vokset i de enkelte lande, men nok faldet globalt pga. realindkomstvækst hos fattige kinesere og indere. Fattigere danske ufaglærte og rigere kinesiske arbejdere.
- Ulighedsmål problematiske pga. dårlige indkomststatistikker for de rigeste (skattepligtig indkomst intetsigende), familieopdeling osv.

En forvirret økonom fortsat

- Vanskeligere at omfordele med skatter på de rige
- Men kapitalafkast nok faldende pga. større ønsker om opsparing og lavere kapitalbehov